

Vastu võetud
Eesti Keskerakonna XVI, erakorralisel kongressil
5. novembril 2016. a.

Muudetud ja täiendatud
Eesti Keskerakonna XVII kongressil
13. oktoobril 2018. a.

Muudetud ja täiendatud
Eesti Keskerakonna XIX kongressil
13. augustil 2022. a.

EESTI KESKERAKONNA PÕHIKIRI

1. ÜLDSÄTTED

- 1.1 Erakonna nimi on Eesti Keskerakond (edaspidi: Keskerakond).
- 1.2 Keskerakonna juhatuse asukoht on Tallinn, Eesti Vabariik.
- 1.3 Keskerakond on kodanike vabatahtlik poliitiline ühendus, mis tegutseb oma programmiliste eesmärkide elluviimise nimel, taotledes selleks Eesti seaduste kohast poliitilist võimu.
- 1.4 Keskerakond tegutseb oma põhikirja ja programmi ning erakonna juhtorganite otsuste alusel.
- 1.5 Keskerakonna poliitikat kujundavad ning viivad ellu erakonna kongress ja volikogu, esimees ja juhatus, piirkonna konverents ja juhatus ning osakonna üldkoosolek ja juhatus.
- 1.6 Keskerakond teeb koostööd teiste organisatsioonidega kodu- ja välismaal.
- 1.7 Keskerakond seab üles oma kandidaadid rahvusvaheliste, üleriigiliste ja kohalike esindusorganite ning ametiisikute valimistel, korraldab valimiskampaaniaid ning osaleb ühiskonnaelu teemade arutamisel ja otsustamisel.
- 1.8 Keskerakonnal on oma hümn, lipp, embleem, märk ja muu sümboolika ning pangaarved ja muud asjaajamisrekvisiidid.
- 1.9 Keskerakonna vara moodustavad erakonnaliikmete liikmemaksud, eraldised riigieelarvest, annetused, toetused, pärandid ning tulu majandustegevusest ja erakonna rahaliste vahendite hoiustamisest.

2. KESKERAKONNA LIIKMED

2.1 Keskerakonna liikmeks vastuvõtmise kord

- 2.1.1 Keskerakonna liikmeks võib saada vähemalt 18-aastane teovõimeline Eesti kodanik ja vähemalt 18-aastane teovõimeline püsivalt Eestis elav Euroopa Liidu kodanik, kes järgib Keskerakonna põhikirja ja tunnustab Keskerakonna programmilisi seisukohti.
- 2.1.2 Keskerakonna liikmeks saada sooviv isik esitab Keskerakonnale kirjaliku avalduse, millel peab olema vähemalt üheaastase Keskerakonda kuulumise staažiga erakonnaliikme soovitus. Avaldus suunatakse isiku elukohajärgsesse või isiku soovikohasesse osakonda. Osakonna juhatus teeb ettepaneku avalduse kohta ühe kuu jooksul selle saabumisest arvates ning edastab avalduse ettepanekuga kahe nädala jooksul Keskerakonna piirkonna juhatusele. Kui piirkonnas osakond puudub, menetleb avaldust piirkonna juhatus.
- 2.1.3 Otsuse isiku Keskerakonna liikmeks vastuvõtmise kohta teeb piirkonna juhatus ühe kuu jooksul isiku kirjaliku avalduse ja Keskerakonna osakonna juhatuse ettepaneku alusel.
- 2.1.4 Piirkonna juhatus saadab ühe kuu jooksul oma otsuse isiku erakonna liikmeks vastuvõtmise kohta Keskerakonna juhatusele kinnitamiseks. Kinnitamisest keeldumise korral saadab erakonna juhatus avalduse piirkonna juhatusele uueks läbivaatamiseks.
- 2.1.5 Erakonna liikmeks vastuvõtmisel tekkivad vaidlused lahendatakse piirkonna juhatuses, Keskerakonna juhatuses, aukohtus või kongressil. Kongressi otsus on lõplik.
- 2.1.6 Isik loetakse Keskerakonna liikmeks vastu võetuks pärast tema liikmelisuse kinnitamist erakonna juhatuses.

2.2 Keskerakonna liikmete arvestus

- 2.2.1 Erakonna liige on arvel ühes piirkonnas.
- 2.2.2 Liikmete arvestust peetakse erakonna juhatuse kehtestatud korras erakonna osakonnas ja piirkonnas ning erakonna büroos. Erinevused arvestuses kõrvaldatakse erakonna büroos peetavast andmebaasist lähtudes.

2.3 Keskerakonna liikme õigused

Keskerakonna liikmel on õigus:

- 2.3.1 valida erakonna juhtorganeid ja esindusi ning olla neisse valitud. Juhul, kui valimisel erakonna mistahes juhtorganisse või esindusse saavad kandidaadid hääli võrdset, osutub valituks erakonda kauem kuulunud kandidaat;
- 2.3.2 taotleda erakonna toetust erakonnavälistes valitavatesse institutsioonidesse ja ametikohtadele kandideerimisel;
- 2.3.3 osaleda erakonna valitavate institutsioonide koosolekutel erakonna juhatuse kehtestatud korras;
- 2.3.4 pöörduda oma õiguste kaitseks erakonna institutsioonide poole;
- 2.3.5 kuuluda erakonna kogudesse;
- 2.3.6 osaleda mitteparteilistes ühendustes, mille eesmärgid ei ole vastuolus erakonna põhikirjaga ega erakonna programmiliste seisukohtadega;
- 2.3.7 kasutada erakonna sümboolikat erakonna juhatuse kehtestatud korra kohaselt;
- 2.3.8 avaldada arvamust ja algatust erakonna kõigis asjades;
- 2.3.9 võtta osa oma isikuga seotud asjade arutamisest erakonnas.
- 2.3.10 Keskerakonda kuulumise aega arvestatakse, mil liige on kuulunud Keskerakonda.

2.4 Keskerakonna liikme kohustused

Keskerakonna liige kohustub:

- 2.4.1 juhinduma Keskerakonna põhikirjast ja programmist ning erakonna nimel tehtud otsustest;
- 2.4.2 hoiduma Keskerakonna mainet kahjustavatest tegudest ja avaldustest, austama poliitilise kultuuri üldtunnustatud põhimõtteid ning järgima Keskerakonna liikme eetikakoodeksit;
- 2.4.3 tasuma liikmemaksu;
- 2.4.4 toetama erakonna valimiskampaaniat;
- 2.4.5 tegutsema aktiivselt institutsioonides, kuhu ta on erakonna esindajana valitud;
- 2.4.6 teavitama oma elukoha ja muude oluliste andmete muutumisest erakonna piirkonda, kus ta on arvel.

2.5 Keskerakonnast väljaastumine ja väljaarvamine

2.5.1 Keskerakonnast väljaastumise kord

- 2.5.1.1 Erakonnast väljaastumise alus on äriregistri kanne või erakonnale esitatud kirjalik avaldus, mis on individuaalne ja allkirjastatud.
- 2.5.1.2 Väljaastumine registreeritakse erakonna osakonna ja piirkonna juhatuses ning erakonna juhatuses.
- 2.5.1.3 Erakonnast välja astunud isikule liikmemaksu ei tagastata.

2.5.2 Keskerakonnast väljaarvamise kord

- 2.5.2.1 Erakonna liikme erakonnast väljaarvamise alus on erakonna selle osakonna juhatuse põhjendatud ettepanek, kus liige on arvel või aukohtu ettepanek erakonna juhatusele või erakonna liikme kriminaalasjas jõustunud süüdimõistev kohtuotsus. Osakonna juhatus saadab esildise piirkonna juhatusele. Kui piirkonnas osakond puudub, menetleb liikme erakonnast välja arvamist piirkonna juhatus.
- 2.5.2.2 Väljaarvamise otsustab piirkonna juhatus. Piirkonna juhatus saadab otsuse erakonna juhatusele.
- 2.5.2.3 Erakonnast väljaarvamise otsus jõustub, kui erakonna juhatus on selle kinnitanud.
- 2.5.2.4 Keskerakonna juhatus võib oma motiveeritud otsusega arvata erakonna liikme erakonnast välja, kui:
- 2.5.2.4.1 erakonna liige rikub jämedalt erakonna põhikirja nõudeid;
- 2.5.2.4.2 Riigikogusse või omavalitsuse volikogusse kuuluv erakonna liige hääletab vastu oma fraktsiooni otsusele või umbusaldab Riigikogus või volikogus oma fraktsiooni liiget.
- 2.5.2.4.3 Erakonna maine kahjustamise olulistel juhtudel otsustab isiku erakonnast välja arvamise erakonna juhatus ilma erakonna osakonna juhatuse esildiseta ja erakonna piirkonna juhatuse otsuseta.
- 2.5.2.5 Otsus isiku erakonnast väljaarvamise kohta tehakse talle teatavaks kirjalikult kahe nädala jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.
- 2.5.2.6 Erakonnast väljaarvamise otsust saab vaidlustada erakonna aukohtus ja kongressil. Aukohtu otsust arutab erakonna juhatus. Kongressi otsus on lõplik.
- 2.5.2.7 Erakonnast välja arvatud isikule liikmemaksu ei tagastata.

2.6 Keskerakonna auliige ja auesimees

- 2.6.1 Erakonna auliikmeks võib nimetada isiku, kellel on erilisi teeneid erakonna ees

või kes on aktiivselt osalenud Eesti riigi taasiseseisvumise saavutamisel või riikluse arendamisel.

2.6.2 Erakonna auesimeheks võib nimetada erakonna endise esimehe.

2.6.3 Otsuse auliikmeks või auesimeheks nimetamise kohta teeb erakonna volikogu.

Otsuse tegemiseks peab olema nõusolek asjaomaselt isikult.

3. KESKERAKONNA STRUKTUUR

Keskerakonna struktuuriüksused on osakond, piirkond ja kogu.

3.1 Keskerakonna osakond

3.1.1 Osakonna staatus

3.1.1.1 Osakond on kohalikus omavalitsuses moodustatud struktuuriüksus.

Omavalitsuses võib olla üks osakond. Osakonna võib moodustada ka välisriigis, kui see on kooskõlas asukohariigi seadustega.

3.1.1.2 Osakonna võivad moodustada asutamiskoosolekul vähemalt kümme erakonna liiget. Osakond registreeritakse piirkonna ja erakonna juhatuses asutajate avalduse alusel.

3.1.1.3 Osakond kuulub piirkondlikusse struktuuriüksusesse.

3.1.1.4 Osakonnal võib olla oma eelarve ja pangaarve. Osakonna raha ja vara käsutamise ja kasutamise otsustab osakonna juhatus.

3.1.1.5 Osakond juhindub oma tegevuses erakonna põhikirjast ja programmist ning osakonnast kõrgemate erakonna juhtimistasemetega otsustest.

3.1.2 Osakonna üldkoosolek

3.1.2.1 Üldkoosolek on osakonna kõrgeim organ, mille kutsub kokku osakonna juhatus vähemalt üks kord aastas erakonna juhatuse kehtestatud korras. Üldkoosoleku käik ja otsused protokollitakse.

3.1.2.2 Osakonna erakorralise üldkoosoleku kutsub kokku osakonna juhatus vähemalt ühe kolmandiku osakonna liikmete ettepanekul.

3.1.2.3 Üldkoosoleku pädevuses on:

3.1.2.3.1 kuulata ära osakonna esimehe aruanne osakonna juhatuse tegevusest üldkoosolekute vahelisel ajal;

3.1.2.3.2 anda hinnang osakonna juhatuse tegevusele;

3.1.2.3.3 kuulata ära ja kinnitada revisjonikomisjoni aruanne;

3.1.2.3.4 valida üheks aastaks osakonna esimees, vähemalt kolmeliikmeline osakonna juhatus ja kuni kolmeliikmeline revisjonikomisjon;

3.1.2.3.5 kinnitada osakonna esimehe ettepanekul juhatuse liikmete hulgast osakonna üks või mitu aasesimeest;

3.1.2.3.6 otsustada osakonna tegevuse lõpetamine;

3.1.2.3.7 teha muid osakonda puudutavaid otsuseid.

3.1.3 Osakonna esimees

Osakonna esimehe ülesandeks on:

3.1.3.1 korraldada osakonna juhatuse tööd;

3.1.3.2 esindada osakonda;

3.1.3.3 anda aru osakonna juhatusele ja üldkoosolekule ning piirkonna juhatusele;

3.1.3.4 vastutada osakonna käsutuses oleva raha ja vara eest;

3.1.3.5 anda üle osakonna käsutuses olev raha ja vara ning dokumendid uuele osakonna esimehele erakonna juhatuse kehtestatud korras.

3.1.4 Osakonna juhatus

3.1.4.1 Osakonna juhatusse kuuluvad osakonna esimees ja juhatuse liikmed ning osakonna noortekogu klubi esimees ametikoha järgi.

3.1.4.2 Osakonna juhatus registreeritakse erakonna piirkonna juhatuses.

3.1.4.3 Osakonna juhatus on otsustusvõimeline, kui juhatuse koosolekust võtab osa üle poole juhatuse liikmetest. Koosoleku käik ja otsused protokollitakse.

3.1.4.4 Kui osakonna juhatuse liige ei saa juhatuse töös pikemat aega osaleda, teatab ta sellest kirjalikult osakonna esimehele. Seejärel võib teda juhatuse otsusega juhatusest välja arvata.

3.1.4.5 Kui üldkoosolekul juhatuse valimisel oli kandidaate rohkem, kui valituks osutus, asendab juhatusest välja arvatud liiget üldkoosolekul juhatuse valimisel välja jäänutest enim hääli saanud kandidaat; häältearvu võrdsuse korral erakonnas kauem olnud kandidaat.

3.1.4.6 Osakonna juhatuse ülesandeks on:

3.1.4.6.1 korraldada osakonna tegevust üldkoosolekute vahelisel ajal;

3.1.4.6.2 teha ettepanek isiku erakonna liikmeks vastuvõtmise ja erakonnast väljaarvamise kohta piirkonna juhatusele;

3.1.4.6.3 koostada osakonna tegevuskava, arutada erakonna poliitikat ja kujundada otsuseid;

- 3.1.4.6.4 teha koostööd erakonna teiste struktuuriüksustega ja esindusorganitega;
- 3.1.4.6.5 koguda osakonna liikmetelt liikmemaksu ja kanda see igakuiselt erakonna piirkonna arveldusarvele;
- 3.1.4.6.6 kinnitada osakonna üldkoosoleku toimumise aeg ja päevakorra eelnõu;
- 3.1.4.6.7 koostada Keskerakonna valimisnimekiri kohaliku omavalitsuse volikogu valimisteks ja edastada see piirkonna juhatusele kooskõlastamiseks;
- 3.1.4.6.8 otsustada muid olulisi asju.

3.2 Keskerakonna piirkond

3.2.1 Piirkonna staatus

- 3.2.1.1 Piirkond on Keskerakonna struktuuriüksus, milleks on maakond, Tartu, Narva, Kohtla-Järve ja Tallinna linnaosad.
- 3.2.1.2 Piirkonnaorganisatsiooni kuuluvad piirkonnas olevad erakonna osakonnad.
- 3.2.1.3 Piirkond moodustatakse piirkonna konverentsil ning registreeritakse erakonna juhatuses.
- 3.2.1.4 Tallinna piirkondade juhtimist korraldab ning strateegilisi otsuseid koordineerib Tallinna piirkondade nõukogu. Nõukogu moodustatakse ja tegutseb erakonna juhatuse kehtestatud korras.
- 3.2.1.5 Piirkonnal on eelarve ja pangaarve. Piirkonna raha ja vara käsutamise ja kasutamise otsustab piirkonna juhatus.
- 3.2.1.6 Piirkonna liikmete aastane liikmemaks kuulub piirkonnale ning seda kasutatakse piirkonna ja osakondade tegevuseks.
- 3.2.1.7 Piirkond juhindub oma tegevuses erakonna põhikirjast ja programmist ning piirkonnast kõrgemate erakonna juhtimistasemete otsustest.

3.2.2 Piirkonna konverents

- 3.2.2.1 Konverents on piirkonna kõrgeim organ, mille kutsub kokku piirkonna juhatus vähemalt üks kord aastas erakonna juhatuse kehtestatud korras. Konverentsi käik ja otsused protokollitakse.
- 3.2.2.2 Piirkonna erakorralise konverentsi kutsub kokku piirkonna juhatus vähemalt ühe kolmandiku piirkonna liikmete või piirkonna vähemalt kolme osakonna ettepanekul.

3.2.2.3 Konverentsi pädevuses on:

- 3.2.2.3.1 kuulata ära piirkonna esimehe aruanne piirkonna juhatuse tegevusest konverentside vahelisel ajal;
- 3.2.2.3.2 anda hinnang piirkonna juhatuse tegevusele;
- 3.2.2.3.3 kuulata ära ja kinnitada revisjonikomisjoni aruanne;
- 3.2.2.3.4 valida üheks aastaks piirkonna esimees, vähemalt seitsmeliikmeline piirkonna juhatus ja kuni kolmeliikmeline revisjonikomisjon;
- 3.2.2.3.5 kinnitada piirkonna esimehe ettepanekul juhatuse liikmete hulgast piirkonna üks või mitu aseesimeest;
- 3.2.2.3.6 otsustada piirkonna tegevuse lõpetamine;
- 3.2.2.3.7 teha muid piirkonda puudutavaid otsuseid.

3.2.3 Piirkonna esimees

Piirkonna esimehe ülesandeks on:

- 3.2.3.1 korraldada piirkonna juhatuse tööd;
- 3.2.3.2 esindada piirkonda;
- 3.2.3.3 anda aru piirkonna juhatusele ja konverentsile ning Keskerakonna juhatusele;
- 3.2.3.4 vastutada piirkonna käsutuses oleva raha ja vara eest;
- 3.2.3.5 anda üle piirkonna käsutuses olev raha ja vara ning dokumendid uuele piirkonna esimehele erakonna juhatuse kehtestatud korras.

3.2.4 Piirkonna juhatus

- 3.2.4.1 Piirkonna juhatusse kuuluvad piirkonna esimees ja juhatuse liikmed ning Keskerakonna noortekogu klubi juhatuse poolt nimetatud sama piirkonna esindaja.
- 3.2.4.2 Piirkonna juhatus registreeritakse erakonna juhatuses.
- 3.2.4.3 Juhatus on otsustusvõimeline, kui juhatuse koosolekust võtab osa üle poole juhatuse liikmetest. Koosoleku käik ja otsused protokollitakse.
- 3.2.4.4 Kui piirkonna juhatuse liige ei saa juhatuse töös pikemat aega osaleda, teatab ta sellest kirjalikult piirkonna esimehele. Seejärel võib teda juhatuse otsuse alusel juhatusest välja arvata.
- 3.2.4.5 Kui konverentsil juhatuse valimisel oli kandidaate rohkem, kui valituks osutus, asendab juhatusest välja arvatud liiget konverentsil juhatuse valimisel välja jäänutest enim hääli saanud kandidaat; häältearvu võrdsuse korral erakonnas kauem olnud kandidaat.

3.2.4.6 Piirkonna juhatuse ülesandeks on:

- 3.2.4.6.1 korraldada piirkonna tegevust konverentside vahelisel ajal;
- 3.2.4.6.2 anda ülesandeid piirkonna osakondadele;
- 3.2.4.6.3 korraldada piirkonna osakonna tegevuse lõpetamine erakonna juhatuse otsuse alusel;
- 3.2.4.6.4 otsustada isiku erakonna liikmeks vastuvõtmine ja väljaarvamine ning registreerida liikme erakonnast väljaastumine;
- 3.2.4.6.5 koostada piirkonna tegevuskava, arutada erakonna poliitikat ja kujundada otsuseid;
- 3.2.4.6.6 teha koostööd erakonna teiste struktuuriüksustega ja esindusorganitega;
- 3.2.4.6.7 kinnitada piirkonna juhatuse kodukord;
- 3.2.4.6.8 kinnitada piirkonna eelarve ja raha kasutamise aruanne;
- 3.2.4.6.9 otsustada, kuidas kasutada liikmemaksudest laekunud raha;
- 3.2.4.6.10 kooskõlastada piirkonna osakonnas kohaliku omavalitsuse volikogu valimiseks koostatud Keskerakonna kandidaatide valimisnimekiri;
- 3.2.4.6.11 teha ettepanek Keskerakonna juhatusele Riigikogu valimiste Keskerakonna kandidaatide ringkonna nimekirja, tehes koostööd valimisringkonna teiste piirkondadega;
- 3.2.4.6.12 otsustada kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel, millist koostööd teha teiste erakondadega ja milliseid valimisliituseid sõlmida;
- 3.2.4.6.13 kinnitada piirkonna konverentsi toimumise aeg ja päevakorra eelnõu;
- 3.2.4.6.14 kutsuda vajadusel kokku osakonna erakorraline üldkoosolek.

3.3 Keskerakonna kogu

- 3.3.1 Keskerakonna kogu on erakonna iseseisev üksus, mis asutatakse eriala, huviala või muu tunnuse järgi.
- 3.3.2 Erakonna kogu võivad asutada vähemalt 20 erakonna liiget.
- 3.3.3 Kogu juhindub oma tegevuses erakonna põhikirjast ja programmist, Keskerakonna kogu põhikirjast ning erakonna kongressi, volikogu ja juhatuse otsustest.
- 3.3.4 Erakonna kogu asutamise kinnitab kirjaliku taotluse alusel erakonna juhatuse.
- 3.3.5 Taotluses nimetatakse kogu asutamise eesmärk ning esitatakse asutamiskoosolekul vastu võetud põhikirja eelnõu ja asutajate nimekiri, mis on kinnitatud nende allkirjadega.

3.3.6 Erakonna kogu põhikirja ning selle muudatused ja täiendused kinnitab erakonna juhatuse.

3.3.7 Keskerakonna kogu esimees, juhatuse liige ja volikogu liige peavad kuuluma Keskerakonda. Erakonna kogu esimehe, juhatuse liikmete ja volikogu liikme valimisel saavad osaleda kogu keskerakondlastest liikmed.

4. KESKERAKONNA JUHTIMINE

Keskerakonna juhtorganid on kongress, volikogu ja juhatuse. Juhatuse tööd juhib erakonna esimees, keda vajadusel asendavad aseesimehed ning igapäevases töös toetavad erakonna peasekretär ja erakonna büroo.

4.1 Keskerakonna kongress

- 4.1.1 Kongress on Keskerakonna kõrgeim organ, mis kutsutakse kokku vähemalt üks kord kahe aasta jooksul. Kongressi käik ja otsused protokollitakse.
- 4.1.2 Kongressi kutsub kokku ja esindusnormi kehtestab erakonna juhatuse.
- 4.1.3 Kongressi päevakorra eelnõu kinnitab erakonna volikogu.
- 4.1.4 Erakorraline kongress kutsutakse kokku:
  - 4.1.4.1 erakonna volikogu otsusel;
  - 4.1.4.2 vähemalt ühe kolmandiku erakonna liikmete taotlusel kolmekümne päeva jooksul pärast seda, kui erakonna juhatuse on taotluse kätte saanud.
- 4.1.5 Kongress on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole kongressi saadikutest.
- 4.1.6 Kongressil tehakse otsused osalevate saadikute poolthääldenamusega.
- 4.1.7 Osalevateks saadikuteks loetakse kongressi kinnitatud mandaatkomisjoni aruande kohane saadikute arv.
- 4.1.8 Kvoorumipuudumise korral on osalevatel saadikutel õigus määrata kongressi toimumise uus koht ja aeg, mis ei tohi olla varem kui kümne päeva pärast. Uuesti kokku kutsutud kongressil on sama päevakord. Korduskongressi saadikud on kvoorumipuudumisel ära jäänud kongressi saadikud. Korduskongress on otsustusvõimeline olenemata osalevate saadikute arvust. Otsused võetakse vastu kongressil osalevate saadikute poolthääldenamusega.
- 4.1.9 Erakonna põhikirja muutmiseks on vajalik kongressil osalevate saadikute kahekolmandikuline poolthääldenamuse. Osalevateks saadikuteks loetakse kongressi kinnitatud mandaatkomisjoni aruande kohane saadikute arv.
- 4.1.10 Häälte delegerimine ei ole lubatud.

4.1.11 Kongressi pädevuses on:

- 4.1.11.1 kinnitada erakonna programmilised seisukohad ning muuta põhikirja;
- 4.1.11.2 kuulata ära erakonna esimehe aruanne erakonna juhatuse tööst kongresside vahelisel ajal ja anda hinnang juhatuse tööle;
- 4.1.11.3 kuulata ära volikogu esimehe ettekanne kongresside vahelisel ajal tehtud tööst;
- 4.1.11.4 kuulata ära revisjonikomisjoni aruanne ja kinnitada see;
- 4.1.11.5 kuulata ära aukohtu esimehe ettekanne aukohtu tegevusest kongresside vahelisel ajal;
- 4.1.11.6 valida erakonna esimees, kes nimetab kongressil valitud juhatuse liikmete seast kuni nelja aseesimehe kandidaadid, kelle kinnitab erakonna juhatus;
- 4.1.11.7 valida erakonna juhatuse neliteist liiget;
- 4.1.11.8 valida seitsmeliikmeline revisjonikomisjon;
- 4.1.11.9 valida aukohtu esimees;
- 4.1.11.10 kinnitada Keskerakonna astumine rahvusvaheliste organisatsioonide liikmeks;
- 4.1.11.11 kinnitada teise erakonna ühinemine Keskerakonnaga;
- 4.1.11.12 otsustada erakonna tegevuse lõpetamine.
- 4.1.12 Erakonna esimehe valimisel on kongressi saadikul üks hääl.
- 4.1.13 Erakonna juhatuse valimisel on saadikul kuni kaheksa häält.
- 4.1.14 Aukohtu esimehe valimisel on saadikul üks hääl.
- 4.1.15 Revisjonikomisjoni valimisel on saadikul kuni neli häält.
- 4.1.16 Isikuvalimistel osutub valituks enim häáli saanud kandidaat, võrdse arvu häälte korral erakonnas kauem olnud kandidaat.
- 4.1.17 Isikuvalimised on salajased.

5. KESKERAKONNA VOLIKOGU

- 5.1 Volikogu on Keskerakonna esindusorgan, mis töötab välja erakonna programmilised seisukohad ja viib ellu erakonna poliitikat kongresside vahelisel ajal.
- 5.2 Volikogu juhindub oma tegevuses erakonna põhikirjast ja programmist ning volikogu istungil kinnitatud töökorrast.
- 5.3 Volikogu teeb koostööd riigiga, omavalitsustega ja teiste institutsioonidega.
- 5.4 Volikogu asjaajamist ja tehnilist teenindamist korraldab erakonna büroo.

5.5 Volikogu esindab ja tema tööd juhib esimees või esimehe poolt määratud aseesimees või juhatuse liige volikogu juhatuse kehtestatud asendamiskorra kohaselt.

5.6 Esimehe valib volikogu salajasel hääletusel kaheks aastaks.

5.7 Volikogusse kuuluvad:

- 5.7.1 erakonna juhatuse liikmed;
- 5.7.2 erakonna auesimees;
- 5.7.3 erakonna piirkondade esimehed;
- 5.7.4 erakonna piirkonna konverentsil valitud volinikud, üks piirkonna iga 100 liikme kohta;
- 5.7.5 Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni keskerakondlastest liikmed;
- 5.7.6 Vabariigi Valitsuse keskerakondlastest liikmed;
- 5.7.7 Keskerakonna Euroopa Parlamendi keskerakondlastest saadikud;
- 5.7.8 erakonna vähemalt 50-liikmelise kogu poolt valitud üks volinik. Volinik valitakse kogu keskerakondlastest liikmete hulgast.
- 5.8 Volikogu esimees või erakonna juhatus kutsub volikogu kokku vähemalt neli korda aastas. Volikogu istungi käik ja otsused protokollitakse.
- 5.9 Erakorraliselt tuleb volikogu erakonna esimehe või volikogu ühe kolmandiku liikmete taotlusel kokku kahekümne päeva jooksul alates päevast, kui erakonna volikogu juhatus on taotluse kätte saanud.
- 5.10 Volikogu on otsustusvõimeline, kui mandaatkomisjoni aruande kohaselt osaleb istungil üle poole volikogu liikmetest.
- 5.11 Volikogu teeb otsuseid istungil osalejate poolthäälteenamusega.
- 5.12 Volikogu töökord kinnitatakse, kui selle poolt hääletab vähemalt kaks kolmandikku istungil osalevatest volikogu liikmetest.

5.13 Volikogu pädevuses on:

- 5.13.1 kinnitada volikogu esimehe ettepanekul volikogu liikmete hulgast kaks volikogu aseesimeest;
- 5.13.2 kinnitada volikogu töökord;
- 5.13.3 otsustada volikogu komisjonide moodustamine ja nende tegevuse lõpetamine;
- 5.13.4 kuulata ära erakonna revisjonikomisjoni aruanne Keskerakonna majandusaasta aruande kohta ja aruanne kinnitada;
- 5.13.5 kinnitada Keskerakonna osalemine riigi valitsuskoalitsioonis;
- 5.13.6 kuulata ära erakonna esimehe ettekanne erakonna juhatuse tegevusest;

- 5.13.7 kuulata ära Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni esimehe ettekanne fraktsiooni tegevusest;
- 5.13.8 kuulata ära Keskerakonna ministri aruanne;
- 5.13.9 kuulata ära Keskerakonna Euroopa Parlamendi saadiku aruanne;
- 5.13.10 kinnitada muudatused erakonna juhatuse koosseisus;
- 5.13.11 nimetada erakonna auesimees ja auliige;
- 5.13.12 kinnitada erakonna nimel sõlmitud poliitilised lepped;
- 5.13.13 valida salajasel hääletusel erakonna kandidaati Vabariigi Presidendi ametisse;
- 5.13.14 kinnitada erakonna juhatuse ettepanekul Riigikogu Keskerakonna kandidaatide üleriigiline nimekiri;
- 5.13.15 kinnitada aukohtu põhimäärus;
- 5.13.16 valida salajasel hääletusel aukohtu liikmed;
- 5.13.17 otsustada liikmemaksuga seotud küsimusi;
- 5.13.18 kinnitada erakonna juhatuse ettepanekul Keskerakonna kongressi toimumise aeg ja kongressi päevakorra eelnõu;
- 5.13.19 kutsuda kokku erakorraline kongress;
- 5.13.20 kinnitada Keskerakonna kuldmärgi ja hõbemärgi statuut.
- 5.14 Volikogu juhatusse kuuluvad volikogu esimees, aseesimehed, volikogu alatiste komisjonide esimehed ja Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni esimees.
- 5.15 Volikogu juhatuse koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem, kui üks kord kvartalis. Koosoleku käik ja otsused protokollitakse.
- 5.16 Volikogu juhatus on otsustusvõimeline, kui koosolekust võtab osa üle poole juhatuse liikmetest.

5.17 Volikogu juhatuse ülesandeks on:

- 5.17.1 kinnitada muudatused volikogu komisjonide liikmeskonnas;
- 5.17.2 kinnitada volikogu kvartalitööplaani, lähtudes komisjonide tööplaanidest;
- 5.17.3 koostada volikogu aastane tegevuskava, lähtudes komisjonide tegevuskavadest;
- 5.17.4 kinnitada volikogu istungi toimumise aeg, koht, päevakorra eelnõu ja volikogu dokumentide eelnõud;
- 5.17.5 otsustada muid volikogu töö olulisi asju.

5.18 Volikogu esimehe ülesandeks on:

- 5.18.1 korraldada volikogu juhatuse tööd;

- 5.18.2 koordineerida volikogu komisjonide tööd;
- 5.18.3 anda aru volikogu juhatusele ja istungile ning Keskerakonna juhatusele.

6. KESKERAKONNA ESIMEES

- 6.1 Erakonna esimees juhib ja esindab erakonda, juhib juhatuse tööd ning annab aru erakonna kongressile.
- 6.2 Esimehe ajutisel äraolekul täidab esimehe ülesandeid tema poolt määratud aseesimees või juhatuse liige juhatuse kehtestatud asendamise korra kohaselt.

7. KESKERAKONNA JUHATUS

- 7.1 Keskerakonna tegevust juhib erakonna juhatus.

7.1.1 Erakonna juhatusse kuuluvad:

- 7.1.1.1 kongressil valitud esimees;
- 7.1.1.2 kongressil valitud neliteist juhatuse liiget;
- 7.1.1.3 erakonna volikogu esimees;
- 7.1.1.4 Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni esimees;
- 7.1.1.5 erakonna noortekogu esimees.

- 7.2 Juhatus korraline koosolek toimub vähemalt üks kord kuus. Selle kutsub kokku erakonna peasekretär erakonna esimehe ülesandel.
- 7.3 Juhatus erakorralise koosoleku kutsub kokku erakonna peasekretär vähemalt viie erakonna juhatuse liikme soovil.
- 7.4 Esimehe ajutisel äraolekul täidab esimehe ülesandeid tema poolt määratud aseesimees või juhatuse liige juhatuse kehtestatud asendamise korra kohaselt.
- 7.5 Juhatus on otsustusvõimeline, kui juhatuse koosolekust võtab osa üle poole juhatuse liikmetest.
- 7.6 Juhatus koosoleku käik ja otsused protokollitakse.
- 7.7 Juhatus otsused võetakse vastu üksmeelselt või poolthäälteenamusega.
- 7.8 Otsuse võib vastu võtta koosolekut kokku kutsumata, kui poolthääl otsusele annavad kas kirjalikult või e-posti teel kõik juhatuse liikmed.
- 7.9 Kui erakonna juhatuse liige ei saa juhatuse töös pikemat aega osaleda, teatab ta sellest kirjalikult erakonna esimehele. Seejärel võib teda juhatuse otsusega juhatusest välja arvata.
- 7.10 Kui juhatuse liige on üle nelja korra järjest puudunud juhatuse koosolekult, siis võib juhatus teha volikogule ettepaneku ta juhatusest välja arvata ja asendada uue liikmega.

- 7.11 Juhatusel lahkunud liikme asemele asub kongressil juhatuse valimisel juhatusest välja jäänutest enim hääli saanud kandidaat, võrdse häältearvu korral erakonnas kauem olnud kandidaat.
- 7.12 Muudatus juhatuse koosseisus jõustub pärast muudatuse kinnitamist erakonna volikogus.
- 7.13 Teise erakonna ühinemisel Keskerakonnaga on Keskerakonna volikogul õigus ühinemislepingu alusel arvata ühineva erakonna esindaja Keskerakonna juhatusse kuni Keskerakonna järgmise kongressini.
- 7.14 Juhatus annab oma tegevusest aru erakonna kongressile ja volikogule.

7.15 Keskerakonna juhatuse ülesanne on:

- 7.15.1 juhtida erakonna tegevust, lähtudes erakonna programmist ning kongressil ja volikogus kinnitatud tegevussuundadest;
- 7.15.2 kutsuda kokku kongress;
- 7.15.3 kinnitada esimehe ettepanekul juhatuse liikmete hulgast kuni neli aseesimeest;
- 7.15.4 kinnitada esimehe ettepanekul ametisse erakonna peasekretär ja kinnitada tema ametijuhend ning otsustada temaga töölepingu sõlmimine ja lõpetamine;
- 7.15.5 kinnitada erakonna büroo struktuur ja koosseis;
- 7.15.6 otsustada erakonna palgaliste töötajatega töölepingute sõlmimine ja lõpetamine;
- 7.15.7 kooskõlastada kandidaadid Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni töötajate ametikohtadele;
- 7.15.8 registreerida erakonna piirkonna konverentsil valitud piirkonna juhatus;
- 7.15.9 registreerida erakonna osakonnad;
- 7.15.10 registreerida ja lõpetada erakonna kogu tegevus;
- 7.15.11 kinnitada erakonna kogu põhikiri;
- 7.15.12 kinnitada Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni tööplaan ning korrapäraselt kuulata ära fraktsiooni esimehe informatsioon fraktsiooni tegevusest ja tööplaani täitmisest;
- 7.15.13 kinnitada liikmete vastuvõtmine;
- 7.15.14 kinnitada erakonnast väljaarvamine;
- 7.15.15 otsustada erakonna mainele olulistel juhtumitel erakonna liikme väljaarvamine ilma osakonna või piirkonna ettepanekuta;
- 7.15.16 otsustada erakonna esindamisega seotud asju ja anda esindamisvolitusi;

- 7.15.17 edastada Keskerakonna volikogule kinnitamiseks erakonna valimisplatvormid;
- 7.15.18 koostada ja kinnitada üleriigilise valimiskampaania meeskond;
- 7.15.19 koostada ja kinnitada Riigikogu valimiste Keskerakonna kandidaatide ringkonnanimetusi koostöös valimisringkonna piirkondadega;
- 7.15.20 koostada ja edastada erakonna volikogule kinnitamiseks Riigikogu valimiste üleriigiline nimekiri;
- 7.15.21 anda esindusõigused erakonna volitatud esindajatele Vabariigi Valimiskomisjonile ja omavalitsuste valimiskomisjonidele esitatavate Keskerakonna kandidaatide nimekirjade esitamiseks ja esindamiseks;
- 7.15.22 korraldada erakonna rahastamist ja erakonna majandustegevust, kehtestada valimiskampaania kulude määr;
- 7.15.23 kehtestada piirangud finantskohustuste võtmisel ja volituste piirid;
- 7.15.24 kinnitada erakonna eelarve;
- 7.15.25 kehtestada erakonna kongressi esindusnorm;
- 7.15.26 kutsuda vajadusel kokku piirkonna erakorraline konverents;
- 7.15.27 teha muid erakonna tegevusega seotud otsuseid.

7.16 Erakonna nimel võivad õigustoiminguid teostada kolm juhatuse liiget koos, kellest vähemalt üks on erakonna esimees või peasekretär või juhatuse otsusega volitatud kaks juhatuse liiget koos.

7.17 Juhatus võib erakonna kinnisasju või registrisse kantud vallasasju võõrandada või asjaõigusega koormata vastavalt juhatuse otsusele.

8. KESKERAKONNA PEASEKRETÄR

8.1 Peasekretär täidab erakonna juhatuse ja esimehe poolt antud ülesandeid ning tegutseb ametijuhendi järgi.

8.2 Peasekretär korraldab erakonna tööd ja juhib erakonna bürood.

9. KESKERAKONNA BÜROO

9.1 Büroo korraldab erakonna asjaajamist ja tehnilist teenindamist.

9.2 Täidab erakonna juhatuse, esimehe ja peasekretäri antud ülesandeid.

9.3 Nõustab erakonna struktuuriüksusi.

10. KESKERAKONNA REVISJONIKOMISJON

Revisjonikomisjoni ülesanne on:

10.1 kontrollida erakonna raha ja vara kasutamist;

10.2 kontrollida erakonna piirkondade ja osakondade finants- ja asjaajamisdokumentide vastavust raamatupidamisnõuetele ja erakonna juhatuse kehtestatud korrale;

10.3 teha revisjoni vastavalt vajadusele, kuid vähemalt üks kord aastas;

10.4 esitada aruanne kongressile, kongresside vahelisel ajal kord aastas erakonna volikogule.

11. KESKERAKONNA AUKOHUS

11.1 Aukohus on erakonna mainet oluliselt rikkunud juhtumitele hinnangu andmiseks ning erakondliku tegevusega seotud liikmete omavahelise või liikme ja erakonna vahelise tüliolukorra hindamiseks ja lepitamiseks.

11.2 Aukohtu pädevus ja tegevuse kord on sätestatud aukohtu põhimäärusega.

11.3 Aukohtu põhimääruse kinnitab erakonna volikogu.

12. EELVALIMISED

12.1 Euroopa Parlamendi saadikukandidaatide, Keskerakonna Vabariigi Presidendi kandidaadi või Riigikogu Keskerakonna kandidaatide või kohaliku omavalitsuse volikogu Keskerakonna kandidaatide valimisnimekirjade koostamiseks võib erakond volikogu otsuse alusel korraldada avaliku või erakonnasisese eelvalimise.

12.2 Avalikul eelvalimisel osalevad isikud, kellel on valimisseaduse kohaselt õigus valida. Erakonnasisesel eelvalimisel osalevad erakonna liikmed.

12.3 Avaliku eelvalimise ja erakonnasisese eelvalimise aja ning valimiskorra ja valimise nõuded kinnitab volikogu.

13. RIIGIKOGU KESKERAKONNA FRAKTSIOON

13.1 Riigikogu liikmeks valitud Keskerakonna liikmed moodustavad Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni, mille ülesanne on viia ellu erakonna poliitikat.

13.2 Keskerakonna fraktsiooni liige juhindub oma tegevuses erakonna põhikirjast ja programmist ning kongressi, volikogu, erakonna juhatuse ja Riigikogu erakonna fraktsiooni otsustest.

13.3 Keskerakonna fraktsiooni tööd reguleerib erakonna juhatuse kinnitatud kodukord. Erakonna fraktsiooni liikmed on kohustatud täitma Keskerakonna juhatuse otsuseid ja Keskerakonna fraktsioonis sõlmitud kokkuleppeid.

13.4 Riigikogu institutsiooni või Riigikogu või tema organi nimetatavasse ametisse, komisjoni või nõukogusse tööle asumiseks ja Keskerakonna fraktsioonist lahkumiseks peab olema erakonna juhatuse nõusolek.

Keskerakonna fraktsioonist juhatuse nõusolekuta lahkunud isik arvatakse erakonnast välja.

13.5 Keskerakonna fraktsiooni liige tasub erakonna arveldusarvele igakuiselt liikmemaksuna 4% Riigikogu liikme brutopalgast. Euroopa Parlamendi liige tasub erakonna arveldusarvele igakuiselt liikmemaksuna 4% Euroopa Parlamendi liikme brutopalgast.

14. OMAVALITSUSE VOLIKOGU KESKERAKONNA FRAKTSIOON

14.1 Kohaliku omavalitsuse volikogusse valitud Keskerakonna liikmed moodustavad Keskerakonna fraktsiooni, kelle ülesanne on viia ellu Keskerakonna poliitikat.

14.2 Kohaliku omavalitsuse volikogu Keskerakonna fraktsiooni võib kuuluda ka Keskerakonda mitte kuuluv volikogu liige.

14.3 Omavalitsuse volikogu Keskerakonna fraktsioon juhindub oma tegevuses erakonna põhikirjast ja programmist ning kongressi, erakonna volikogu, erakonna juhatuse, erakonna piirkonna juhatuse ja erakonna osakonna juhatuse otsustest.

14.4 Omavalitsuse volikogu Keskerakonna fraktsiooni tööd reguleerib erakonna osakonna või piirkonna juhatuse kinnitatud kodukord.

14.5 Omavalitsuse volikogu Keskerakonna fraktsiooni liige on kohustatud täitma erakonna juhatuse, piirkonna juhatuse ja osakonna juhatuse ning erakonna volikogu otsuseid ja omavalitsuse volikogu Keskerakonna fraktsiooni sõlmitud kokkuleppeid.

15. LÕPPSÄTTED

15.1 Keskerakonna tegevus lõpetatakse seaduses sätestatu alusel või erakonna kongressi otsusega.

15.2 Keskerakonna tegevuse lõpetamiseks on vajalik kongressil osalevate saadikute kahekolmandikuline poolthälteenamus. Osalevateks saadikuteks loetakse kongressi kinnitatud mandaatkomisjoni aruande kohane saadikute arv.

15.3 Tegevuse lõpetamise otsustanud institutsioon moodustab sellest tulenevate õiguslike ja varaliste suhete korraldamiseks komisjoni.